

жината не само не склонили, но и внушавали на войводата да мине с малка чета, без да прави опит за вдигане на въстание, а само да даде знак, че и българите могат да застрашат спокойствието в Турция.

Освен това П.Хитов знаел и за срещата на "старите" с представители на одеските българи през пролетта на 1867 г. и въз основа на такава разностранна осведоменост представя както политическата линия на богатите българи, така и отношението им към Раковски през последните месеци от живота му. Пречупени през собствения му опит от контактите със "старите" и явното им нежелание да подкрепят по-големи революционни акции, преценките на войводата са най-значимият и най-достоверен източник по този въпрос, който се свързва и потвърждава и от български, сръбски и други европейски извори за съвместните планове на Добродетелната дружина със Сърбия под тайните указания на Н.П.Игнатиев и неговите виждания за определящата роля на Сърбия и подчинената на българите, в чиито възможности да воюват за свободата си и да се управляват сами не вярвал и поради това градел руската политика на Балканите и спрямо българското освобождение от гледната точка на Сърбия и претенциите ѝ за хегемония. Това, смятал Игнатиев, ще осигури на Русия влиянието ѝ и възможността да оползотвори освободителните движения на южните славяни и политиката на княжеството за генералните имперски цели и планове за господство на Балканите и на Проливите.

Панайот Хитов събрал по разни поводи различни впечатления и за отношението между богатите българи и Раковски, които основателно обобщава така: "Раковски нямаше приятелство с Букурещките българи", а те страняли от него, оправдавайки това с неговото поведение - че харчи пари безразборно, според тях, че в изданията си "по своето убеждение напада, дето иска и където иска", очевидно имали предвид най-вече критиката му спрямо руската политика и спрямо поведението на членовете на самата Дружина. Недоволствали също, че не търпял никой да му дава съвети, т.е. не се съобразявал с техните мнения и внушения, което било неизбежно поради различията между тях.

От собствените си разговори с лидерите на Дружината П.Хитов разбрал повече за техните възгледи, които обясняват неотзивчивостта на богатите към идеите и революционните действия на Раковски и други привърженици на въоръжените акции на емиграцията и вътре в страната, включително и към неуспешния опит на самия войвода да убеди "старите" да отпуснат материална помощ за организиране на повече и по-многобройни чети през 1867 г. и да бъдат използвани благоприятните условия поради Критското въстание и другите балкански събития.

Фактът, че Хитов поискал на "старите" пари поне за 2 000 пушки, или най-малкото да бъдат въоръжени около 1 000 души, които да минат Дунава,³⁰ показва ясно, че неговият план съвпадал с общите начертания на Раковски за по-широко четническо движение, което да предизвика по-голямо раздвижване в България и да даде по-реален израз на освободителните стремежи и готовност на българите. Богатите букурещки политици обаче далеч не обнадеждали Хитов в тези планове, както не подкрепяли и планове на Раковски дотогава. Хр.Георгиев разубеждавал